

Värmdö kommun

134 81 Gustavsberg

[08-570 470 00](tel:08-57047000)

varmdo.kommun@varmdo.se

www.varmdo.se

Riktlinje för skolskjuts i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola i Värmdö kommun

Diarienummer	2024GSN/0023
Lagstadgat styrdokument	Skollagen (2010:800)
Ersätter styrdokument	2023GSN/0025
Aktualitetsprövning	
Ansvar	Grundskolenämnden
Beslutsnivå	Grundskolenämnden
Beslutsdatum	2024-04-17

Inledning

Värmdö kommun ansvarar för att de elever som är folkbokförda i kommunen och som har rätt till skolskjuts erbjuds det utifrån skollagens uppställda krav.

Syfte

Riktlinjen preciserar och förtydligar regelverket kring skolskjuts för elever i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola.

Målgrupp

Riktlinjen är ett styrdokument som kommunala tjänstemän ska följa.

Grundläggande bestämmelser

- 9 kapitlet 15b och 15c §§ skollag (2010:800) om skolskjuts i förskoleklass.
- 10 kapitlet 32, 33 och 40 §§ skollagen om skolskjuts i grundskola.
- 11 kapitlet 31 och 32 §§ skollagen om skolskjuts i anpassad grundskola.
- 29 kapitlet 2 § skollagen om bosättning.
- 7 kapitlet socialtjänstlag (2001:453).
- 6 kap. 2 § andra stycket föräldrabalken (1949:381) om vårdnadshavares tillsynsansvar.

Begreppsdefinitioner

Skolskjuts är ett samlingsbegrepp för transport med allmänna kommunikationsmedel¹, upphandlad skolbuss, båttransport och taxi.

Självskjuts innebär att vårdnadshavare använder eget fordon på land eller över vatten för att elev ska komma till och/eller från skolan eller uppsamlingsplats.

Uppsamlingsplats är en beslutad plats för upphämtning och avlämning med

¹ Avser kollektivtrafik med Stockholms lokaltrafik (SL) på land och Waxholmsbolaget på vatten.

skolskjuts i anslutning till hemmet/skolan.

Hemkommun avser den kommun där eleven är folkbokförd. Om en person inte är folkbokförd i Sverige är det i stället den kommun där personen stadigvarande vistas i, eller för tillfället uppehåller sig i, som är hemkommun.²

Hem avser den bostadsadress där eleven är folkbokförd. Om en elev bor växelvis hos vårdnadshavare på olika adresser räknas båda adresserna som elevens hem. Om en elev bor varaktigt på korttidsboende³ under vardagar eller är placerad i familjehem av socialtjänsten likställs dessa boenden med hem.⁴ Varaktigt vistelse på korttidsboende ska styrkas.

Rätt till skolskjuts i Värmdö kommun

Elev som är folkbokförd i Värmdö kommun och går i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola i kommunal regi inom Värmdö kommun har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till hemmet till den skola där kommunen placerat eleven och tillbaka till hemmet om det behövs med hänsyn till;

- färdvägens längd,
- trafikförhållanden,
- elevens funktionsnedsättning eller
- annan särskild omständighet.

Skolskjuts anordnas mellan elevens hem/folkbokföringsadress i Värmdö kommun, beslutad uppsamlingsplats eller närmaste hållplats för kollektivtrafik och en plats i närheten av elevens skola. Vid bedömningen av färdvägens längd och trafikförhållanden på land är det i huvudsak gång- och cykelbanor som avses.

Elev i förskoleklass samt årskurs 1-3 har rätt till skolskjuts före eller efter schemalagd skoldag (deltidsvistelse i fritidshem).

² 29 kapitlet 6 § skollag (2010:800).

³ Verksamhet i form av hem för viss annan heldygnsvård, i enlighet med 7 kapitlet 1 § punkt 3 socialtjänstlag (2001:453). Underlag som bevisar vistelse på korttidsboende ska lämnas i samband med ansökan.

⁴ Värmdö kommun ansvarar för skolskjuts för elev i familjehem som är beläget inom kommunen samt för elev i familjehem utanför kommunen om hen fortfarande är folkbokförd i Värmdö kommun.

Elev i årskurs 4-6 som nyttjar fritidshem alternativt öppen fritidsverksamhet före och/eller efter schemalagd skoldag är inte berättigade till skolskjuts.⁵

Syskon eller andra personer har inte rätt att åka med elev som beviljats skolskjuts i form av upphandlad buss eller taxi.

Skolskjuts med upphandlad buss, taxi eller båt/svävare anordnas inte under lov och skolans studiedagar.

Färdvägens längd

För att beviljas skolskjuts på grund av färdvägens längd, det vill säga avstånd mellan hemmet och skolan, gäller följande krav på avstånd:

- 2 kilometer för elev i förskoleklass - årskurs 1
- 3 kilometer för elev i årskurs 2-3
- 4 kilometer för elev i årskurs 4-9

Avståndet från hemmet till en beslutad uppsamlingsplats ska inte överstiga 2 kilometer. Vårdnadshavare ansvarar för elev till och från busshållplats/uppsamlingsplats.

Trafikförhållanden

Elev kan beviljas skolskjuts med anledning av trafikförhållanden⁶ på väg till och från skolan eller anvisad busshållplats/uppsamlingsplats. Det görs en individuell prövning av rätten till skolskjuts. Trafikförhållanden på vägsträckan mellan hem och skola/uppsamlingsplats och vårdnadshavares tillsynsansvar vägs in i bedömningen.⁷

Då avståndet från hemmet till en beslutad uppsamlingsplats inte ska överstiga 2 kilometer ansvarar vårdnadshavare för att icke trafikmogen elev kommer till och från busshållplats/uppsamlingsplats.

⁵ Elever i anpassad grundskola, elever med tillfällig placering i KSU eller förberedelseklass vid annan skolenhet än den ordinarie kan nyttja fritidshem och ändå ha rätt till skolskjuts.

⁶ trafikmängd, trafikslag, genomfartstrafik och andel tung trafik under färdvägen, vägens bredd och siktförhållanden, om det finns vägbelysning, om det finns gång-/cykelvägar.

⁷ Dom från Högsta Förvaltningsdomstolen 14 mars 2023, mål nr 1266-22.

Elevers funktionsnedsättning

Elev kan beviljas skolskjuts med anledning av varaktig funktionsnedsättning.⁸

Elevers behov ska, i varje ny ansökan, styrkas med läkarintyg eller intyg av annan extern expertis. Intyget ska ges in av vårdnadshavare och visa hur funktionsnedsättningen påverkar elevens möjlighet att ta sig till och från skolan.⁹

Elever som har personlig assistans¹⁰ kan, efter ansökan, beviljas rätt att ta med assistansen på resan. Elevers behov av medföljande assistans ska styrkas med läkarintyg eller intyg av annan extern expertis.¹¹

Annan särskild omständighet

Fastställda särskilda omständigheter

- Elev med tillfällig placering i kommungemensam särskild undervisningsgrupp (KSU) har rätt till skolskjuts utifrån samma krav som gäller för andra elever. Avståndet mäts dock mellan hemmet/folkbokföringsadressen och den skola där den kommungemensamma särskilda undervisningsgruppen är lokaliserad. Skolskjuts beviljas även för KSU-elev som är inskriven i fritidshem. I första hand beviljas skolskjuts i form av SL-kort.
- Elev i förberedelseklass¹² har rätt till skolskjuts under maximalt två år under förutsättning att avståndskravet är uppfyllt. Rätten till skolskjuts upphör i samband med att eleven börjar i ordinarie klass. I första hand beviljas skolskjuts i form av SL-kort.

Övriga särskilda omständigheter

Efter en helhetsbedömning och individuell prövning kan skolskjuts beviljas med anledning av särskilda omständigheter. Plats i resursskola utanför Värmdö kommun

⁸ Tillfällig funktionsnedsättning på grund av skada, olycksfall och liknande ger inte rätt till skolskjuts.

⁹ Intyg/utlåtanden ska ges in av vårdnadshavare i samband med ansökan alternativt vid komplettering av ansökan.

¹⁰ Utifrån Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

¹¹ Intyg/utlåtanden ska ges in av vårdnadshavare i samband med ansökan alternativt vid komplettering av ansökan.

¹² Nyanländ elev som delvis får undervisning i en annan undervisningsgrupp än den som hen normalt hör till. Elever får gå delvis i förberedelseklass under högst två år.

betraktas inte som en särskild omständighet.

Lovskola

Elever i obligatoriskt anordnad lovskola och frivilligt anordnad avräkningsbar lovskola har rätt till skolskjuts under samma förutsättningar som elever i grundskolan. Lovskola gäller bara elever i årskurs 8 och 9. Ansökan om skolskjuts ska göras digitalt av vårdnadshavare och bedöms på samma sätt som övriga ansökningar om skolskjuts.

Undervisning vid annan skolenhet än den ordinarie

Elev som delvis undervisas vid annan skolenhet än den ordinarie kan ha rätt till skolskjuts, om undervisningen sker i början eller slutet av dagen.¹³ En ansökan görs för att få sin rätt till skolskjuts prövad. Ansökan om skolskjuts ska göras digitalt av vårdnadshavare och bedöms på samma sätt som övriga ansökningar om skolskjuts.

I första hand beviljas skolskjuts i form av SL-kort.

Växelvis boende

Om ett barn bor växelvis hos två vårdnadshavare som är bosatta och folkbokförda i Värmdö kommun bedöms behovet av skolskjuts utifrån båda adresserna. De grundläggande kraven i riktlinjerna måste vara uppfyllda för att skolskjuts ska beviljas. Värmdö kommun beviljar inte skolskjuts till och från vårdnadshavare i annan kommun.

Ansökan och beslut

Inför nytt läsår

Ansökan ska göras inför varje nytt läsår. Ansökningsperioden ska annonseras på kommunens hemsida senast under januari inför nästkommande läsår. Ansökan om skolskjuts som skickas in innan ansökningsperioden avvisas. Värmdö kommun

¹³ Exempelvis i modersmål eller moderna språk.

bedömer rätten till skolskjuts samt lämpligt färdmedel för varje ärende.

Under pågående läsår

Ansökan kan göras löpande, men stängs i slutet av vårterminen. Datum för sista ansökningsdatum för innevarande läsår ska annonseras på kommunens hemsida senast under januari innevarande läsår. Värmdö kommun bedömer rätten till skolskjuts samt lämpligt färdmedel för varje ärende.

Elev i fristående skola i Värmdö kommun eller skola i annan kommun

Elev som går i skola med enskild huvudman i Värmdö kommun eller i kommunal/fristående skola i annan kommun har rätt till SL-kort om eleven skulle haft rätt till SL-kort till den kommunala skola där Värmdö kommun skulle ha placerat eleven.¹⁴

Elev som byter skola

Elev som beviljats skolskjuts kan förlora rätten till skolskjuts vid skolbyte. Vid skolbyte ska alltid en ny ansökan ges in för prövning.

Elev som flyttar

Byte av folkbokföringsadress inom kommunen kan påverka rätten till skolskjuts. En ny ansökan ska därför ges in vid flytt inom kommunen.

Vid flytt till adress utanför Värmdö kommun upphör rätten till skolskjuts samma datum som eleven folkbokförs i den nya kommunen.

Res- och väntetider

Skolskjutsen kan inte helt anpassas efter varje elevs skoltider. Vid inställda lektioner eller inställda bussar i kollektivtrafiken kan oförutsedd väntetid uppstå. Det ger inte eleven rätt till taxiresa. Vid dessa tillfällen är det vårdnadshavare som ansvarar för att eleven kommer till och/eller från skolan.

¹⁴ Läs mer i Riktlinjer för skolplacering och plats i fritidshem (beslutad 2023-11-22). Dnr 2023GSN/0256.

Om elev missat skolskjutsen har vårdnadshavarna ansvar för att eleven kommer till/från skolan.

Om elev missat skolskjutsen hem på grund av undervisning ansvarar rektor vid skolenheten för att ordna skjuts hem för eleven.

Ordningsregler vid skolskjuts med upphandlad buss eller taxi

Eleverna ska använda bälten under skolskjutsen. Om elev trots tillsägelser inte använder bälte kontaktas elevens vårdnadshavare.

Chauffören har rätt att uppställa vissa ordningsregler som ska följas under färden. Om elev inte följer ordningsreglerna kontaktas elevens vårdnadshavare.

Om elevens beteende innebär fara för sig själv eller andra under skolskjutsen kan det påverka elevens fortsatta rätt till skolskjuts med upphandlad buss, båt alternativt taxi.

Force Majeure¹⁵

Vid force majeure kan skolskjuts inte garanteras. Ersättning för utebliven skolskjuts på grund av force majeure beviljas inte.

Uppföljning

Utbildningskontorets centrala förvaltning ansvarar för att riktlinjer och tillämpningsrutiner följs upp och revideras i samband med införandet av nya bestämmelser och utifrån gällande praxis samt då behov uppstår av annan anledning.

¹⁵ Exempelvis oframkomlig väg/väderpåverkan, arbetskonflikt, dålig väghållning på enskild väg eller andra yttre omständigheter.